

[Statsministeren.]

frembød sig ogsaa den Lønregulering, i Forhold til det beregnede Pristal, som er aftalt mellem de faglige Organisationer af Arbejdsgivere og Arbejdere under 31. Oktober f. A. Forholdene under den hidtil forløbne Del af Krigssituationen medførte adskillige Prisstigninger, særlig hidført fra Udlandet eller igennem Fragterne, og dette gav sig Udtryk i Stigning af Pristalsberegningen og deraf igen i Lønstigning, og man maatte forudse en skæbnesvanger Udvikling. Overvejelserne har derfor samlet sig om Reduktion eller Ophævelse af den nævnte Lønregulering og en samtidig Fastlæggelse af Varepriserne, saaledes at Skruen uden Ende blev standset.

Der har været en Uoverensstemmelse om, hvorvidt Standsning af Lønreguleringen skal foregaa pludselig eller i flere Trin, men der er nu Enighed om at foreslaa Standsning med det samme under Forudsætning af forskellige andre Vedtagelser, der retter sig imod Prisstigning og Arbejdsløshed.

Det er sagt fra Arbejdernes Side, at man er villig til at paatage sig Byrder, men det er med Rette gjort gældende samtidig, at Arbejderne ikke *alene* vil paatage sig Byrderne. Andre Dele af Befolkningen maa ogsaa vise Borgersind og tage en Part, der svarer til Evner og Kræfter, og desuden maa Samfundet sætte ind, hvad der er muligt for at bekæmpe den bestaaende Arbejdsløshed og modvirke en Forøgelse, som maa befrygtes.

Det er særdeles alvorlige Forhold, vi oplever, og paa mange Omraader vil disse Forhold sætte Spor i Menneskenes Liv, men Tilpasning til de ændrede Forhold er nødvendig for alle i Samfundet, thi uden saadan Tilpasning vil Værdier gaa til Spilde og maaske ogsaa andet end de materielle Værdier, som Befolkningen først har for Øje.

Kan vi undgaa Inflationens Ulykker, kan vi bringe arbejdsløse i Arbejde, kan vi tilvejebringe Erstatninger for de Raavarer og Hjælpstoffer, hvis Tilførsel er hindret, og kan vi faa Byggeriet til at trives ved Støtte til Finansiering og efterhaanden skabe nye Produktioner, saa bliver noget af den øjeblikkelige Tilpasning maaske kun fornøden for en Tid,

men et rigtigt Udgangspunkt er nødvendigt. Det vil være i Strid med Folkets og Landets Interesser, hvis Købekraften bevares og vokser, samtidig med at der er Frihed til at opkøbe, hvad der findes paa Lagrene, saaledes at vi i Løbet af kort Tid staar paa bar Bund, men stadig afskaaret fra nye Tilførsler. De økonomiske Love maa efterleves som andre Love. En Undladelse deraf vil være ødelæggende baade for Individet og Samfundet. En Tilpasning er nødvendig, og et Samarbejde er ønskeligt, ikke alene paa Rigsdagen, men ogsaa i vide Kredse i Folket. Et Samarbejde mellem Ministerium, Erhverv og Arbejdere er i høj Grad ønskeligt, hvis dette Samarbejde ærligt har det Maal at lette Gennemførelse af Tilpasningen, uden at den enkelte ser paa egen Fordel som det første og vigtigste. Og naar jeg nævner Erhvervene, tænker jeg baade paa Byernes Produktions- og Handels erhverv og paa Landets enkelte og sammensluttede erhvervsdrivende.

Det synes at tage Tid, før den danske Befolkning helt forstaar, i hvilken Situation Land og Folk befinder sig, men det maa vel gaa op for Befolkningen, at foruden Ro og Orden kræves der ogsaa Samarbejde og god Vilje til i Fællesskab at overvinde forhaandenværende Vanskeligheder. — Alle, der ønsker at bevare vort Land og at føre det igennem Ufredstiden, deltager i Samlingen. Skulde nogen ønske at være uden for denne Samling, kan det ikke være danske Interesser, der leder dem.

Vi maa ind i den nødvendige Tilpasning og maa derfor fortsat underkaste os en indsnævret Frihed. Befolkningen kan ikke faa de Varer, den ønsker, i ubegrænset Mængde. Rationering er allerede indført paa mange Omraader: Sukker, Kaffe, Te, Kakao, Margarine, Benzin, Olie og Petroleum, og mere kan ventes. Priser er fastsat paa forskellige Varer, Avancen er begrænset, men det er ingenlunde nok til den forhaandenværende Tid.

Naar man søger at standse Lønstigning, for at undgaa fortsat Stigning i Produktionsomkostninger og Varepriser, maa man ogsaa søge at fastlægge Priserne i saa høj Grad, som det er muligt.

Jeg skal da tillade mig at fremsætte Forslag til Lov om det for Regulering af